

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«Фінансова діяльність суб'єктів господарювання»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Напрямок підготовки 07 «Управління та адміністрування»
Рік навчання 4, семестр 7
Форма навчання денна та СТ
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

к.е.н. доц. Буряк А.В.
кафедра фінансів (044) 527-88-90
alina.v.bu@online.ua
https://elearn.nubip.edu.ua/cours_e/view.php?id=2226

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс розглядає теоретичні основи та практичні проблеми фінансової діяльності підприємств приватної, колективної, комунальної, державної власності та з іноземними інвестиціями різної форми організації бізнесу. Курс допоможе досягнути механізм організації та функціонування фінансових відносин підприємств та міжгалузевих фінансових відносин; техніки фінансових розрахунків; типової фінансової документації; прийомів і методів складання фінансової частини бізнес – плану; фінансування і кредитування господарської діяльності і капітальних вкладень; склад і зміст фінансової звітності підприємств. Висвітлюється механізм формування стартового капіталу, фінансування за рахунок внутрішніх та зовнішніх джерел, реорганізації, фінансового контролю, зовнішньоекономічної діяльності та фінансового планування.

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК): 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 10. Здатність працювати у команді. 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 12. Здатність працювати автономно. 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові (спеціальні) компетентності (СК): 1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. 2. Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ економічної теорії, які стосуються фінансів, банківської справи та страхування й узагальнюють засади і закономірності функціонування та розвитку фінансових систем. 3. Здатність опановувати та усвідомлювати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). 4. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. 6. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері фінансів, банківської справи та страхування. 7. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію. 8. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. 10. Здатність обґрунтовувати, приймати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування та брати відповідальність за них. 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання (ПРН): 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. 02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. 03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. 04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. 05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). 06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. 07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. 09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. 11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері

фінансів, банківської справи та страхування. 12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності. 13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів. 14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. 15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності. 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. 17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. 18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. 20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення. 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. 22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
семестр				
Модуль 1				
Тема1 Основи фінансової діяльності суб'єктів господарювання	2/2	Знати теоретичні засади фінансової діяльності суб'єктів господарювання, особливості, що спонукають до вибору форми господарювання та ведення бізнесу, структуру власного капіталу та механізм його формування, яким чином оцінити внутрішні джерела фінансування	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією Бізнес кейс	Тести-5 балів Практичне завдання - 5 балів Самостійна робота- 5 балів
Тема2 Особливості фінансування підприємств різних форм організації бізнесу	2/2	Розрізняти і систематизувати фінансові операції щодо трьох видів діяльності, статутний, резервний та додатковий капітал Вміти створити статут організації чи підприємства, формувати нульову фінансову звітність, відобразити у фінансовій звітності формування та трансформацію власного капіталу	Написання тестів Систематизація матеріалів в запропоновані таблиці Доповідь з презентацією	Тести-5 балів Практичне завдання - 5 балів Самостійна робота- 5 балів
Тема3 Формування власного капіталу підприємств	2/4	Розуміти поняття приховані джерела фінансування	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	Тести-5 балів Практичне завдання - 5 балів Самостійна робота- 5 балів
Тема4 Внутрішні джерела фінансування підприємства	4/2	Аналізувати структуру 1 розділу Пасиву балансу, стан прозорості та достовірності відображення внутрішніх джерел фінансування. Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	Тести-5 балів Практичне завдання - 5 балів Самостійна робота- 5 балів
Модуль 2				
Тема5 Дивідендна політика підприємств	2/2	Знати теоретичні засади формування дивідендної політики, різновиди позичкового капіталу, форми реорганізації підприємств, місце фінансових інвестицій у інвестиційній діяльності підприємства та різновиди інструментів	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	Тести-5 балів Практичне завдання - 5 балів Самостійна робота- 5 балів
Тема6 Фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу	4/2	Вміти формувати дивідендну політику АТ, залучати позичковий капітал, складати передаточний баланс, залучати та відслідковувати дохідність фінансових інвестицій	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	Тести-5 балів Практичне завдання - 5 балів Самостійна робота- 5 балів
Тема7 Фінансові аспекти реорганізації підприємств	2/4	Розуміти вплив вибору дивідендної політики на розвиток фірми, місце залученого капіталу у структурі фінансування підприємства, передумови реорганізації та її механізм	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	Тести-5 балів Практичне завдання - 5 балів Самостійна робота- 5 балів
Тема8 Фінансові інвестиції підприємств	2/2	Аналізувати структуру капіталу та фінансовий ліверидж, дохідність інвестиційного портфелю в часі Розрізняти форми виплати дивідендів, злиття, поглинання та приєднання та довго- і короткострокові фінансові інвестиції у фінансовій звітності Застосовувати знання та вміння при проведенні розрахунків Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку Використовувати на практиці різні форми залучення капіталу для особистого фінансування	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	Тести-5 балів Практичне завдання - 5 балів Самостійна робота- 5 балів

Модуль 3				
Тема9 Оцінка вартості підприємства	2/2	Знати механізм оцінювання вартості майна, умови ІНКОТ ЕРМС, інструменти стратегічного та оперативного контролінгу, механізм бюджетування Вміти оцінити фінансовий стан підприємства та його вартість, оцінити вартість проведення операцій при різних умовах, розрізняти контроль і контролінг, бюджетувати витрати, грошові потоки і скласти планову фінансову звітність	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією Бізнес кейс	Тести-5 балів Практичне завдання - 5 балів Самостійна робота- 5 балів
Тема10 Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин	2/2	Аналізувати зміну вартості цілісного майнового комплексу від переоцінки окремих активів, фінансовий стан підприємства за різними методами контролінгу, плановий та фактичні фінансові стани підприємства Розуміти різницю між ринковою і балансовою вартістю, фінансові аспекти супроводу зовнішньоекономічних операцій, важливість функціонування системи контролінгу на підприємстві, необхідність, принципи та точність проведених розрахунків при бюджетуванні Розрізняти об'єкт контролінгу і конфіденційність аналізованої інформації, інструменти оцінки, бюджет нуль-базис від основаного на попередніх даних Застосовувати знання та вміння при проведенні індивідуальних розрахунків Використовувати в подальшому при проходженні фахової практики та при сімейному та особистому плануванні Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією або Ессе	Тести-5 балів Практичне завдання - 5 балів Самостійна робота- 5 балів
Тема11 Фінансовий контролінг	2/4		Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	Тести-5 балів Практичне завдання - 5 балів Самостійна робота- 5 балів
Тема12 Бюджетування на підприємстві	4/2		Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	Тести-5 балів Практичне завдання - 5 балів Самостійна робота- 5 балів
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних модульних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Доповіді, ессе повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, самоізоляція) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі elearn за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

- Електронний курс на навчальній платформі НУБіП України
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2226>
- Давиденко Н.М., Буряк А.В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навчальний посібник. К. : ЦП «Компринт». 2017. - 300 с.
- Давиденко Н.М., Буряк А.В., Тітенко З.М. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навчальний посібник. Видання друге, доповнене та виправлене. Київ: ЦП «Компринт». 2019. 355 с.
- Квасницька Р.С. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навчальний посібник. Львів : Магнолія. 2006. 2013. 631 с.
- Кравчук О.М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: Навч. Посіб. К.: Центр учбової літератури. 2010. 504 с.
- Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч.посібник. К.: КНЕУ. 2007. 556 с.
- Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Навчальний посібник: для студ. вищих навчальних закладів. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури. 2009. 314 с.
- Омелянович Л.О., Чайковська О.В., Долматова Г.Є. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: підручник. 3-те вид., переробл. і доповнен. К.: Знання. 2011. 231 с.

Допоміжні

- Баліцька В. В. Рентабельність діяльності суб'єктів господарювання України: оцінювання істинних результатів. Актуальні проблеми економіки. 2012. № 11. С. 120-130.
- Безбородова Т. В. Удосконалення механізму управління фінансовими ресурсами підприємств. Держава та регіони. 2016. № 5. С. 21-23.

3. Бойко О. О., Панасюк М. А. Фінансове планування діяльності сучасного підприємства. Економіка та управління підприємствами. 2016. №2. С. 318–322.
4. Буряк А.В., Дем'яненко І.В. Управління грошовими потоками: сегмент фінансової політики аграрних підприємств. Економічний форум. 2019. №4. ЛНТУ. С. 103-108
5. Буряк А.В. Структура джерел формування капіталу суб'єктів господарювання. Формування ринкових відносин в Україні. 2013. Вип.4 С.105-109
6. Буряк А.В., Дем'яненко І.В., Бойко С.В. Корпоративне бюджетування податків аграрними та переробними підприємствами. Агросвіт. № 15-16. 2022. С. 33-39.
7. Буряк А.В. Фінансовий механізм інтегрованих аграрних підприємств: теоретичний аспект. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу - Бердянський університет менеджменту і бізнесу. 2017. №1 (37) С. 93-97
8. Гонта О., Кальченко О. Фінансове планування на підприємствах реального сектору економіки. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2017. № 4 (12). С. 128–133.
9. Гнатенко, М. К. "Бюджетування як ефективний спосіб процесу планування діяльності підприємства." Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка 24, Вип. 3 (2019): 72-77.
10. Давиденко Н. М. Капіталізація в контексті фінансової стабільності та конкурентоспроможності підприємств. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2016. № 1 (73). С. 9–15.
11. Давиденко, Н. М., М. В. Горобчук. Середньострокове планування у поліпшенні бюджетної політики в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент* 38 (2019): 54-59.
12. Донін Є. О. Особливості сучасних підходів щодо специфіки класифікації оборотних активів підприємства. Економіка і організація управління. 2018. № 1. С. 75–85.
13. Кашканов А. А. Аналіз витрат фінансової діяльності з урахуванням зміни їх структурних елементів. Вісник ДІАТ. 2016. №1. С. 9-14.
14. Косяченко, Ксенія Едуардівна. "ЗАКОННІСТЬ У ПУБЛІЧНІЙ ФІНАНСОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ." *П 68 Правові засади організації та здійснення публічної влади: збірник* (2021): 293.
15. Кучер В. А. Визначення структури показників ефективності роботи підприємства як основа прийняття стратегічних рішень. Економіка промисловості. 2017. № 1. С. 71-77.
16. Максимова М. В., Щербина А. І. Концептуальні положення фінансового планування на підприємстві. Ефективна економіка. 2019. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7197>
17. Марич П.М., Коваль Л. П. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Навч. посіб. Львів: 2010. 250 с.
18. Олійник В.Я., Шевченко Н.І., Даценко В.В., Демяненко І.В. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. Дніпропетровськ: ДДФА. 2012. 282 с.
19. Плюта Ю. С., Батрак І. О., Тарасенко І. О. Фінансове планування на підприємстві та напрями його вдосконалення. Формування ринкових відносин. 2014. №7 (158). С. 56–58.
20. Свірідова С. С. Каланжова О.П. Структура фінансового капіталу підприємства та шляхи її оптимізації. Праці Одеського політехнічного університету. 2019. № 2. С. 262-267 .
21. Словник фінансово-економічних термінів. За ред.. Давиденко Н.М. К.: НУБіП України, 2017. 309.
22. Тульчинська С. О., Ткаченко Т.П., Скоробогатий О.І. Основи управління прибутком підприємства. Ефективна економіка. 2018. № 2.
23. Фінансове забезпечення аграрного сектору: вітчизняний та зарубіжний досвід: монографія. за ред. Давиденко Н.М. К.: НУБіП України. 2017. 454с.
24. Чернишов, В. В. "Побудова обґрунтованої системи показників фінансової діяльності підприємств машинобудівної промисловості." *Науковий вісник PUET: Economic Sciences* 3 (65) (2021).
25. Щербань О. Д., Насібова О.В., Сухоруков Р.В. Методи регулювання та оптимізації структури капіталу підприємства. Економіка та держава. Серія : економічна наука. 2017. №12. С.82-88.

Інформаційні ресурси

1. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої ради України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.
3. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.
4. Офіційний веб-сайт Державної митної служби України. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>.
5. Офіційний портал Державної податкової служби України. – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>.
6. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
7. Офіційний веб-сайт Державної фінансової інспекції України. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.
8. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.
9. Офіційний веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua>.
10. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>.
11. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.